

Asia: VN/2646/2024

Lausuntopyyntö Pohjoisen Suomen ohjelmaluonnoksesta

3.1 Kestävä kasvu ja uudistavat investoinnit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Metsähallitus näkee teollisten ja uudistavien investointien kotouttamiseksi perustettavan yhteistyöryhmän perustamisen positiivisena toimenpiteenä investointihankkeiden edistämiseksi ja koordinoimiseksi. Metsähallituksen hallinnoimat valtion maa- ja vesialueet muodostavat merkittävän osan Pohjoisen Suomen pinta-alasta. Metsähallitus toimii uusiutuvan energian hankkeiden hankekehittäjänä ja alueiden vuokraajana, sekä pyrkii aktiivisesti edistämään energiaintensiivisten teollisten investointien toteutumista Suomeen. Metsähallitus ilmaisee kiinnostuksensa osallistua investointien kotouttamiseksi perustettavaan yhteistyöryhmään.

Kestävien teollisten ja muiden uudistavien investointien luvituksen vauhdittamisesta koskevat toimenpide-ehdotukset ovat kannatettavia. Yhden luukun palvelu -hankkeen ja puhtaan siirtymän hankkeiden etusijamenettelyn lisäksi tulisi varmistaa, että ympäristölliset luvitusmenettelyt ovat hankekehittäjien näkökulmasta ennakoitavia ja perustuvat kansallisesti yhdenmukaiseen viranomaistulkintaan. Hankkeiden luvituksen yhteydessä laadittavat vaikutusten arvioinnit tulisi keskittyä merkittäviksi tunnistettujen vaikutusten arviointiin luvituksen sujuvoittamiseksi.

Ohjelmaluonnoksen tavoitteet edistävät puhtaisiin raaka-aineisiin ja puhtaaseen energiaan liittyviä kestäviä investointeja, joita pidetään kannatettavina. Puhtaan energian hyödyntämismahdollisuudet ovat tulevaisuudessa merkittävässä roolissa vihreän siirtymän edistämässä. Biotalous on energiaintensiivinen toimiala, jonka rooli on sekä tuottaa raaka-aineita biopolttoaineisiin, että toisaalta hyödyntää niitä omaan energiatarpeensa tyydyttämiseen. Pohjoisessa Suomessa on vahvaa osaamista tutkimustoiminnassa ja potentiaalia kehitysinnovaatioiden hyödyntämiseen ja käyttöönottoon. Uudet innovaatiot sekä lisäävät työllisyyttä että parantavat alueiden elinvoimaa ja vauhdittaa vihreää siirtämään toteutumista alueella.

3.2 Puhdas energia ja digitaalinen puhdas kasvu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Metsähallitus pitää kannatettavana ohjelmaluonnoksessa esitettyjä lisäresursseja kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n investointikykyyn sekä suunnitteilla olevaa kompensatioaluetta. Kyseiset toimenpiteet parantaisivat merkittävästi Pohjois-Suomen ja etenkin sen itäisten alueiden puhtaan energian investointiympäristöä. Metsähallitus korostaa puhtaan energian investointiympäristöön vaikuttavien toimenpiteiden (erityisesti siirtoyhteyksien) tärkeyttä ja kiirehtii niiden toteutusta.

3.3 Kestävä matkailu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Kestävän matkailun kehittämisessä tulisi huomioida ja edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja paikalliskulttuuria, erityisesti saamelaiskulttuuria. Monet Pohjois-Suomen alueet tukeutuvat vahvasti luontokohteisiin ja niissä palvelujen kehittäminen ja ylläpitäminen turvaavat kestävän matkailun edellytyksiä. Ohjelma sisältää toimenpiteitä näkyvyyden ja yhteyksien parantamiseksi, mutta myös palveluiden kehittämiseen tulee kiinnittää huomiota mm suunnittelun ja investointitarpeiden kautta. Myös ilmastonmuutoksen vaikutus matkailuun on syytä ottaa huomioon.

Vesistöjen kunnostaminen on kannatettavaa. Metsähallitus korostaa, että se vaatii lisäresursseja. Metsähallituksella on kokemusta ja osaamista vesistöjen kuten kosteikoiden, virtaavien vesien ja lintuvesien kunnostuksesta, viime vuosina olemme pilotoineet myös merialueiden kunnostustoimia.

3.4 Osaaminen ja työvoiman saatavuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.5 Turvallisuus, huoltovarmuus & omavaraisuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Liikenneväylät ja digitaalinen saavutettavuus ovat erittäin tärkeitä kaksoiskäyttöön liittyviä yksityiskohtia. Molemmat on hyvä pitää kunnossa ja huolehtia niiden kehittämisessä.

Kohta 28. Itä-länsi suuntaisilla tieyhteyksillä on iso merkitys valmiudellisissa asioissa. Liikenneyhteyksien kehittyminen tukee myös Metsähallituksen tehtävää.

3.6. Saavutettavuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Ohjelmaluonnoksen toimenpide-ehdotukset fyysisen ja digitaalisen saavutettavuuden parantamiseen ovat konkreettisia toimenpiteitä sekä ihmisten arjen parantamisessa että elinkeinoelämän toiminnan edistämisessä.

Kohdat 35–37. Kuten jo aiemmin todettu liikenne- ja tietoverkko kehittyminen tukevat Metsähallituksenkin tehtävää merkittävästi. Tietoliikenneyhteyksien toimivuuden varmistaminen

Pohjoisen Suomen kaikilla alueilla on erittäin tärkeää sekä turvallisuuden että teknologisten ratkaisujen käytettävyyden kannalta. Tietoliikenneyhteyksien parantaminen lisää teknologian hyödyntämismahdollisuuksia ja parantaa yritysten kilpailukykyä. Tulevaisuudessa mm. tekoälypohjaiset sovellukset tulevat yleistymään ja niiden hyödyntämisen mahdollisuus syrjäisemmälläkin seuduilla kaikissa olosuhteissa on välttämätöntä, eivätkä ole mahdollista ilman toimivaa ja kattavaa tietoliikenneyhteysverkostoa. Teknologian kehittyminen ja hyödyntämismahdollisuus ovat ratkaisu myös mahdollisiin työvoimahaasteisiin.

Saavutettavuuden parantaminen on elinkeinoelämän kilpailukyvyyn kannalta keskeisessä roolissa Pohjoisessa Suomessa, jossa välimatkat ovat pitkät. Liikenneverkon perusväylänpidon rahoitustason nostaminen ja vähäliikenteisen väyläverkon kunnosta ja toimintavarmuudesta huolehtiminen ovat biotalouden toiminnan kannalta välttämättömiä. Toimivat liikenneyhteydet ja kattava liikenneverkko palvelevat lähes kaikkia elinkeinojen harjoittajia. Liikkuminen tieverkostoa hyödyntäen on suurimmassa osassa pohjoista Suomea tärkein ja myös ainut vaihtoehto hoitaa pohjoisessa Suomessa merkittävässä roolissa olevan biotalouden kuljetuksia.

Väyläverkon investointisuunnitelmassa mm. raideliikenteen hankkeiden edistäminen niin ikään parantaa elinkeinonharjoittajien toimintamahdollisuuksia ja kilpailukykyä sekä lisää huoltovarmuutta. Myös raideliikenteen yleinen kehittäminen edistää vihreän siirtymän tavoitteita ja lisää kilpailukykyä, tarjoten vaihtoehdon mm. pitkän matkan raskaille kuljetuksille. Mahdolliset uudet länsi-itä suunnassa kulkevat liikenneyhteydet lyhentävät kuljetusmatkoja ja parantavat biotalouden toiminataedellytyksiä.

Edellä mainitut yksityiskohdat tukevat myös NATO:on ja DCA:n sopimukseen liittyviä ja Metsähallitusta koskevia asioita sekä edistävät kansainvälisen yhteistyön tavoitteita.

3.7 Pohjoinen yhteistyö

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Pohjoisen yhteistyön kehittäminen on kansallisesti ja kansainvälisesti tärkeää, ja Metsähallituksella on siinä roolia valtion maiden hallinnoijana.

Muut huomiot ohjelmaluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Niemelä Juha
Metsähallitus

Veikkola Johanna
Metsähallitus